

Moša SKUPNOST

glasilo SZDL ljubljana moste-polje

XI. LETNIK 10. ŠT.
OKTOBER 1970
Cena 30 par

50 let gasilskega društva Sostro Ob jubileju orodni avtomobil

Prostovoljno gasilsko društvo Sostro je 13. septembra proslavilo 50-letnico obstoja. V ta namen je bila pred gasilskim domom v Sostrem velika svečanost, na kateri so se zbrali številni prijatelji gasilstva in predstavniki vseh prostovoljnih gasilskih društev v občini.

S posebnimi priznanji so se oddolžili tudi šestim članom, ki aktivno delujejo že od ustanovitve naprej. To so Rafael Matos, ki je bil tudi prvi taj-

nik društva, nato Rudolf Vodnik, dolgoletni poveljnik in neumorni organizator, Andrej Alič, Anton Dežman, Jože Omahen in Jože Strah. Prizna-

nja so prav tako prejeli tudi aktivni člani, ki že 20 oziroma 10 let aktivno delujejo v društvu. Posebno priznanje pa je Nadaljevanje na 3. strani

Proslava 50-letnice ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva v Sostrem je potekala kar najbolj svečano. Na posnetku vidimo mimohod te vzorne in prizadevne gasilske enote.

Živinorejci obiskali razstavo v Sodražici

Sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje pri občinski skupščini je organiziral za kmete z območja občine strokovno ekskurzijo na živinorejsko razstavo v Sodražico na Dolenjskem. Ekskurzije se je udeležilo 50 kmetov, ki so jih zbrale KS.

Razstavo je organizirala KZ Ribnica, ki že nad 60 let vodi rodovniško službo za rjavo govedo. Razstavljalci so bili

kmetje z njenega območja in so razstavili skupno 122 govedi — krav, telic in bikcev. Na razstavi so bile prikazane linije posameznih najboljših bikov iz osemnemevalnega centra.

Kasneje so si ogledali še urejeno kmetijo Rigler iz Praproč nad Ortnekom, ki ima urejeno čredenje in prevetranje sena. Oče in sin sta zelo rada odgovarjala na vpra-

šanja, ki so jih zastavljali kmetje.

Za zaključek pa je bil izveden še ogled osemnemevalnega centra v Preski pri Medvodah, kjer ima Kmetijski zavod Ljubljana okrog 30 bikov — plemenjakov izrednih kvalit, ki služijo za umetno osemnemevanje tudi na našem območju.

Vsi navzoči so bili s strokovno ekskurzijo izredno zadovoljni.

Dimnikarski poklic izumira

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je letos spomladi razpravljala o problematiki požarne varnosti. Ob tej priložnosti je bilo izrečenih nekaj pikrih pripomb na rovaš dimnikarskih storitev, češ da se dimnikarja redkokdaj vidi v hribovitih predelih, kjer so posamezne hiše razsejane daleč naokoli.

Morda je sicer graja teh ljudi, ki pogrešajo dimnikarskih uslug, upravičena, vendar moramo pri tem pogledati in upoštevati tudi drugo plat medalje — in ta ni najbolj rožnata.

Po podatkih Dimnikarskega podjetja Ljubljana čistijo njihovi delavci dimnike v odročnih hribovitih vaseh vsake tri mesece, vendar včasih na-

letijo pri posameznikih na nerazumljiv odnos ter jim celo z grožnjami preprečujejo čiščenje dimnikov. Vemo pa tudi, da se iz leta v leto čuti večje pomanjkanje dimnikarjev, ker tega poklica ljudje pač ne vrednotijo tako kot včasih. Tudi delovna storilnost dimnikarjev v hribovitih vaseh je zelo nizka. Dogaja se, da zaradi oddaljenosti vasi ali osamljenih kmetij hodi od ene do druge po ves dan, očisti morda največ pet dimnikov in pokasira 20 dinarjev.

Skratka, nekoč so bili možje v črnem cenjeni in na vsakem hišnem pragu dobrodošli gostje, ki prinašajo srečo in veselje v dom. Danes pa žal tudi ta poklic počasi izumira, čeprav nam je še kako potreben.

Prihodnje leto most čez Ljubljanico

Prebivalci jugovzhodnega dela Ljubljane bodo prihodnje leto končno le dobili težko pričakovano prometno povezavo z Zaloško cesto in seveda s središčem mesta. V podaljšku Kajuhove ceste v Mostah bodo predvidoma spomladi pričeli graditi most čez Ljubljanico. Priprave za gradnjo so že v zaključni fazi. Most bo dolg 50 in širok 18 metrov, od tega odpade na vozišče 14 metrov širine in dvakrat po dva metra široka hodnika za pešce.

Z novim mostom in izgradnjo podaljška Kajuhove ceste v Novem Kodeljevem bo od-

prta tudi možnost krožne avtobusne zveze okrog središča Ljubljane s čemer bo razbremenjen promet na Zaloški cesti ob kateri so locirane tudi klinične bolnišnice.

Pospešena gradnja novega mostu je nedvomno povezana z izgradnjo nove soseske v Novem Kodeljevem s 3000 stanovanji, saj bo ta most glavna prometna žila trenutno prometno zelo slabo dostopnega predela Ljubljane. Projekt za most je naročila občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje, njegova predračunska vrednost pa znaša 3,6 milijonov dinarjev.

Volilne konference

V naslednjih mesecih, do spomladi 1971 bodo v vseh organizacijah socialistične zveze volilne konference, na katerih bomo izvolili nova vodstva v vseh organih te naše najštevilnejše družbenopolitične organizacije.

Novembra in decembra bodo volilne konference v krajevnih organizacijah. Na njih bomo izvolili poleg novih vodstev krajevnih organizacij tudi člane občinske konference, ki naj bi po predlogu novih pravil štela 60 stalnih članov. V januarju bo predvidoma občinska volilna konferenca, na kateri bomo poleg članov izvršnega odbora občinske konference, izvolili tudi člane mestne in republiške konference. V naslednjih dveh mesecih pa bodo še volilne konference mestne in republiške organizacije SZDL. Seveda bodo konference obravnavale tudi nekatera druga najaktualnejša vprašanja našega družbenega razvoja.

Volilne konference v krajevnih organizacijah bomo morali skrbno pripraviti tako kadrovske kot tudi organizacijsko, saj moramo težišče delovanja socialistične zveze vedno bolj prenašati v krajevne organizacije in s tem omogočati občanom, da lahko sodelujejo pri obravnavanju pomembnih vprašanj. Z volitvami novih vodstev bomo morali dokončno uresničiti zamisli, ki so podane v dokumentu »Socialistična zveza danes« in z organizacijskimi ukrepi omogočiti njegovo izpolnjevanje.

Najvišji organ v večjih krajevnih organizacijah bodo konference, ki bodo štejele od 25 do 40 članov. Konferenca bo sestavljena iz članov, ki jih bodo izvolili člani SZDL in članov, ki jih bodo izvolile (imenovale — delegirale) druge družbenopolitične organizacije in društva ter delovne organizacije na območju

krajevne organizacije. V takem sestavu bo krajevna konferenca dejansko predstavljala celovito sliko svojega območja in omogočala vsestransko kvalificirano razpravo. S tem bomo dosegli tudi večje sodelovanje in koordiniranje dela vseh družbenopolitičnih dejavnikov na območju krajevne skupnosti. Konferenca bo iz svoje srede izvolila odbor krajevne konference, ki bo kot operativni organ izpolnjeval sklepe in zaključke konference. Vse odločitve pa bodo v pristojnosti konference, ki bo tako lahko samostojno kreirala politiko.

V manjših krajevnih organizacijah bodo konference še vedno sestavljali vsi člani na čelu z odborom, ki bo skrbel za politično delovanje.

Nadaljnja aktivnost socialistične zveze, tako v krajevni, kakor tudi občinski organizaciji bo odvisna od aktivnosti in delavnosti članov konference oziroma odborov. Zaradi tega bodo potrebne skrbne kadrovske priprave. Glavna naloga dosedanjih odborov socialistične zveze bo v tem, da v mesecu oktobru izvedejo kadrovske priprave in evidentirajo možne kandidate za člane občinske in krajevnih konference ter podružnic. Obenem s temi pripravami, se je treba dogovoriti tudi o organizacijskem sestavu bodočih konference. V nekaterih krajevnih organizacijah so s temi pripravami že začeli in v ta namen sklicali prve posvete. V krajevnih organizacijah, v katerih s pripravami za konference še niso pričeli, morajo to storiti takoj, ker bo sicer nevarnost, da kadrovske priprave ne bodo izvedene pravočasno in ne bomo zagotovili dobrega sestava in delovanja konference, kar bo neugodno vplivalo na učinkovitost delovanja socialistične zveze.

Mladinski klub, kaj je to?

Kakršenkoli klub je, je zanj prvi pogoj, da je kulturno urejen prostor, v katerem se vsak počuti prijetno, domače. Ko je tako okolje urejeno, lahko govorimo o zametku kluba, v katerem najdejo svoj prostor vsi občani, ne samo mladina. Ta osnova je potrebna, če želimo, da bo klub deloval v splošno zadovoljstvo vseh občanov. Da lahko to dosežemo, je potrebno zainteresirati vse družbenopolitične organizacije na terenu, da skupaj iščejo vsebino klubskega delovanja in življenja. Ta vsebina naj bo raznovrstna, da zadovolji kar najširši krog občanov krajevne skupnosti ali

ožjega terena. To lahko dosežemo tako, da posamezne družbenopolitične organizacije uskladijo svoje programe s skupnimi interesi vseh občanov. Tedaj lahko govorimo o homogeni družbenopolitični teritorialni skupnosti, ki svoje življenje v tem okviru kreira v splošno zadovoljstvo vseh občanov. S tako povezavo je teritorialna skupnost idejno in materialno možna osnova, ki kaj lahko doseže svoje cilje. Tedaj bo tudi klub, pa naj se bo imenoval družabni center ali mladinski klub, imel vso moralno podporo in pogoje za delo, ter bo služil v splošno zadovoljstvo svojemu namenu.

Fecijalci na pohodu

Izvršni odbor počitniške zveze občine Ljubljana Moste-Polje je v nedeljo, 27. septembra, priredil pohod po poteh II. grupe odredov. Udeleženci pohoda so imeli v Podlipoglavu krajšo komemoracijo, kamor so položili tudi vence. Obiskali so še Pugled, kjer so bili med enotami II. grupe in okupatorjem hudi boji. Za konec so obiskali tudi Polico, kjer so imeli krajši kulturni program.

Prihodnje leto jubilej

Prihodnje leto bo poteklo 50 let, odkar je v Mostah ob železnici začela delati nova »tovarnica« s štiridesetimi zaposlenimi delavci oz. delavkami. Lastnik — zasebnik — je tovarnica, ki je izdelovala kovinske škatle dal ime SATURNUS. Po nekaj letih dela je ta menjala lastnika; to je do konca druge svetovne vojne storila še nekajkrat. Med vojno je iz nje izšlo vrsta vidnih borcev za svobodo, ki so bili že v predvojnem delavskem gibanju, zlasti sindikatih, glavni osveščevalci delavskega razreda. Po končani vojni in zlasti z začetkom samoupravljanja se je ta »tovarnica« začela silovito hitro širiti. Kmalu ji je ograjeni prostor ob železnici med Izolirko, Teolom in Kemično postal preozek. Razširila se je v Zalog, kjer je specializiran obrat za proizvodnjo konzervnih škatel,

in v Polje, kjer je oddelek za proizvodnjo plastike, ki jo potrebujemo pri produkciji svetlobne opreme za motorno industrijo.

Danes je Saturnus ugodna jugoslovanska tovarna za proizvodnjo kovinske embalaže in svetlobne opreme za motorno industrijo s celo serijo rezultatov in svojstev, s katerimi se lahko pohvali.

Da bi jubilej praznovali organizirano in čimbolj široko, je delavski svet podjetja imenoval odbor, ki že pripravlja celotni program jubilejne aktivnosti. Poleg 50-letnice obstoja tovarne bodo zdrženo proslavili tudi 20-letnico samoupravljanja. Že naprej pa lahko pričakujemo največ živahnosti na športnem področju. To bodo občutili tudi delavci moščanskih tovarn, ki bodo kmalu povabljeni na tekmovanja.

Slavko Gerlica

Vesti iz krajevnih organizacij SZDL POLJE

Na razširjeni seji odbora krajevne organizacije so razpravljali o programu izgradnje vzgojno-varstvenih in šolskih objektov, ki ga je pripravila občinska skupščina in o uvedbi samoprispevka.

Glede programa so menili, da je v redu in za območje krajevne skupnosti Polje sprejemljiv, saj zagotavlja z izgradnjo šole v Novem Polju in Zalogu ter razširitvijo sedanjih šol v Polju in v Sostrem močno razbremenitev Poljanske šole. Glede uvedbe samoprispevka so bili mnjenja, da je njegova uvedba smotna, ker edino samoprispevek zagotavlja resnično namenski vir sredstev, dočim bi se ostali viri (kot so npr. povišanje prispevne stopnje) lahko uporabljal tudi v druge namene, kar se je doslej že velikokrat zgodilo. Negativno stališče do samoprispevka v nekaterih občinah in mestnih organih je neupravičeno in kaže dokajšnjo mero oportunitizma.

— Za asfaltiranje ceste v Slapah so zbrali 10 milijonov SD samoprispevka. Od tega odpade okrog 3 milijone SD na vrednost zemljišč, ki so jo za potrebe razširitve brezplačno odstopili občani (vrednost m² zemljišča je obračunana na 1.500 SD), 7 milijonov SD pa so prispevali občani v denarju.

— Na seji so razpravljali tudi o pripravi za volilno konferenco krajevne organizacije socialistične zveze. Najvišji organ krajevne organizacije naj bi bila v bodoče 35-članska konferenca, od katere naj bi jih 20 neposredno izvolili člani, 15 pa jih delegirale druge družbene organizacije in društva ter delovne organizacije. Odbor, ki bo izvajal neposred-

ne operativne naloge pa naj šteje 7 članov.

MOSTE

— Na razširjeni seji krajevne organizacije SZDL so razpravljali o bodoči organizacijski strukturi krajevne organizacije in predlogu pravil občinske organizacije SZDL. Novi sestav konference krajevne organizacije, v kateri bodo sodelovali tudi delegati drugih družbenih dejavnikov lahko veliko pripomore k povečanju učinkovitosti in smotnega političnega delovanja, saj bo dosežena večja koordinacija in stalno medsebojno dogovarjanje in usklajevanje programov ter akcij.

— Predlog programa izgradnje vzgojno-varstvenih in šolskih objektov v naslednjih letih za krajevno skupnost ni v celoti sprejemljiv. Program ne predvideva povečanja vrtca na Selu, ki je že sedaj prenapolnjen in so morali vrsto prosilcev odkloniti. O samem programu bodo sklicali še posebno posvetovanje in konkretno predlagali dopolnitve, oziroma spremembe.

— Občutno je tudi pomanjkanje prostorov za družbeno-politično in zabavno življenje, predvsem mladine. V bivši graničarski kasarni (Žrebčar- na), ki jo je odkupilo stanovanjsko podjetje DOM, bi bilo mogoče urediti primeren družbeni center, ki ga KS nujno potrebuje.

— Na terenu je še cela vrsta nerešenih vprašanj in bo socialistična zveza v ta namen sklicala posebno razpravo, na katero bodo povabili vse zainteresirane oziroma pristojne, ki bodo na vprašanja dajali konkretne odgovore.

Drzen načrt gradnje demonstracijske soseske Vizija in stvarnost novega Kodeljevega

Na minuli petnajsti seji občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje so odborniki sprejeli sklep o začetku gradnje demonstracijske stanovanjske soseske MS 3/2 in MS 112/1 — Novo Kodeljevo. To je bila tudi osrednja in najpomembnejša točka dnevnega reda te seje. Kot je znano, se družbena, koncentrirana, visoka stanovanjska gradnja v moščanski občini — kakor tudi v vsej Ljubljani — v zadnjih letih zelo nazadovala.

Nasprotno pa je intenzivno naraščala individualna gradnja. Danes namreč prevladuje zakoreninjeno splošno mnenje, da je ta gradnja racionalnejša in cenejša, pozabljamo pa, da le-ta predstavlja oviro pri racionalizaciji komunalnega urejanja zemljišč, ker zahteva precejšnje površine za gradnjo. Pri tem so bili zlasti prizadeti delavci z nižjimi osebnimi dohodki, ki nimajo možnosti nakupa drage zemlje ali dragih stanovanj. Spriče tega je bilo nujno potrebno spremeniti odnos do stanovanjske politike v občini.

In tako se je porodil načrt, da naj bi poslovno združenje za industrijsko gradnjo IMOS Ljubljana na več kot 600.000

kvadratnih metrih površine med Grubarjevim prekopom, Ljubljano in Štepanjo vasjo sezidalo od druge polovice leta 1972 do leta 1975 3.000 stanovanj, med njimi tudi 1.000 najemniških. Pri tem so zelo vzpodbudna zagotovila, da bo gradnja v tej soseski za 15 % nižja kod drugod, kar naj bi pomenilo, da bodo tudi stanovanja za 15 odstotkov cenejša.

Odborniki so po temeljiti razpravi, ki pa morda ni bila dovolj oprezna in kritična, privolili v sporazum o poslovnem tehničnem sodelovanju pri uresničevanju tega drznega stanovanjskega načrta.

Sodelovali bodo mesto Ljubljana, občinska skupščina

Ljubljana Moste-Polje, podjetje za urejanje stavbnih zemljišč Soseska, stanovanjsko podjetje Dom, Kreditna banka in hranilnica in poslovno združenje za industrijsko gradnjo IMOS. KBH je že avgusta privolila v posojilo 11.600.000 dinarjev. S tem denarjem bo Soseska kupila zemljišče in ga pripravila za gradnjo. Odborniki so v razpravi predvsem opozarjali na to, da bi morali še pred začetkom gradnje zgraditi cesto, ki bi povezovala novo naselje z mestom, in da bi morali prej urediti vse komunalne naprave in šele potem graditi stolpiče. Enako ne bi smeli pozabiti na tako imenovane spremljajoče objekte — šole, VVZ, trgovine, uslužnostne obrtnice, kino dvorane, tržnico, gostinske lokale in še marsikaj drugega, saj bo v tej soseski predvidoma stanovalo 11.000 prebivalcev.

Sicer pa bo ves načrt pred sprejetjem dan v javno razpravo in bodo imeli občani in družbenopolitični dejavniki dovolj možnosti, da dajo nanj svoje pripombe.

tudi več možnosti, da pretečo nevarnost lahko pravočasno odvrnemo. Seveda previdnost sama po sebi še ni dovolj, če ne vemo,

Vedno več prometnih nezgod

Po vsem tem, kar dnevno vidimo na naših cestah, lahko sklepamo, da so prometne nezgode še kar naprej v precejšnjem porastu. To dejstvo postaja iz dneva v dan bolj zaskrbljujoče. Ljudje umirajo na cestah vedno bolj pogosto. Vselej, ko načelnjamo vprašanje prometnih nezgod in njih težkih posledic, se nam vedno hkrati vsiljuje tudi vprašanje, zakaj jih je vedno več in kako bi se jih obvarovali.

Danes bi se omejili le na pojav stalnega porasta števila motornih vozil. Sodimo, da je prav to eden izmed glavnih činiteljev, ki pogojujejo tolikšno število prometnih nezgod.

Torej masovni prodor motorizacije na naše ceste. To je popolnoma normalno za razmere, v katerih živimo pri nas. Seveda ni pa normalno, da se je na področju izboljšanja cestnega omrežja v tem času opravilo odločno premalo oz., da so mnoge zelo pomembne ceste danes še slabše, kot so bile nekoč.

Tako smo se znašli v situaciji, ko je naša cestna motorizacija brez zadostnega življenjskega prostora in kot nam kaže vsakdanja prometna slika v mestih, se vsa motorizacija počasi preliva sem-tertja.

Kako hitro pravzaprav narašča število motornih vozil, oz. prometnih nesreč pri nas, nam kaže teh nekaj zgornjih števil:

	štev. mot. voz.	prom. nesr.	mrtvih	teles. poškod.
1960	47.500	4.300	192	4.043
1969	172.000	9.350	583	10.022

Kaj se bo dogajalo pri nas v prihodnje? Ali bomo morda čakali, da bo dnevno na cestah umrlo za eno poprečno družino ljudi?

Že danes pomenijo prometne nezgode strašne posledice.

Zato lahko pričakujemo še bolj črno prihodnost, če bomo ostali »križem rok«.

Porasta števila prometnih nezgod ne bomo zaustavili. Pač pa lahko storimo mnogo, kaj za to, da se te boleče posledice omilijo in da se ne bodo te številke vzpenjale tako strmo navzgor. Še vedno lahko trdimo in v današnjih pogojih še bolj upravičeno, da

Tudi šofer tegale avtomobila ni upošteval pravila: »Kadar voziš ne pij, kadar piješ ne vozi«, ali pa še bolj moder rek: »Hiti počasi!«

vse premalo pazimo nase, da vse preveč tvegamo in lahko-miselno ravnamo, ko se znajdemo v prometni situaciji, kot so npr. prometne konice, mokre ceste, megla, oz. ko smo sami toliko »odsotni« od prometnega dogajanja, da situacijo, v kateri se nahajamo, oz. v katero bomo zašli, ne »razumemo« ali je ne zaznamo.

Naj ponovimo nekaj, kar velja za sleherno človeško dejavnost: vedno in vselej aktivno spremljajmo situacijo in stanje, v katerem se nahajamo, kjer delamo in kjer se gibljemo. Tako bomo mnogokrat, tudi v prometu, ugotovili, kje in kakšna nevarnost nam lahko preti. Na ta način imamo

kako se moramo v prometu ponašati. Kakšne dolžnosti in pravice imamo, kakšna so pravila prometa, itd. Vse to je treba spoznati in seveda tudi upoštevati. To imenujemo s skupnim imenovalcem »prometna vzgoja«.

Marjan Metljak

Urad za promet Ljubljana

Pijte kavo

Pričetek pouka na gimnaziji

Od meseca junija, ko so se šolska vrata zaprla, pa do pričetka pouka v prvih dneh septembra sta minila dva dobra meseca. Počitnice so za nami in pričel se je reden pouk.

Prejšnje šolsko leto je gimnazijo obiskovalo 519 dijakov, 199 fantov in 320 deklet. Uspešno je razred izdelalo 475 dijakov, in sicer 174 fantov in 301 deklet. Dijaki četrtega razreda so opravljali zaključni izpit (maturó) konec meseca junija. Maturiralo je 128 dijakov, in sicer 50 fantov in 78 deklet.

Letošnje šolsko leto so pričeli na gimnaziji s 530 vpisanimi dijaki, 200 fanti in 330 dekleti, tako da je pouk zopet v dveh izmenah in v 16 oddelkih. Vsak letnik ima štiri razrede, sobote pa so tudi letos s kratkim urnikom, tako da popoldne ni pouka. Na šoli so trije razredi z intenzivnim tečajem angleščine, poleg tega

pa so letos prvič uvedli namesto francoščine v enem prvih razredov tudi pouk nemškega jezika. Pouk na moščanski gimnaziji je delno kabinetni, ker ga v celoti ni mogoče pripraviti — že zgradba sama tega ne dovoljuje. Pri pouku fizike bodo letos imeli tudi laboranta, tako da predmet lahko nazorneje približaj dijakom. Kakor vsako leto, bodo tudi letos imeli več prostovoljnih dejavnosti. Tako bodo jeseni ponovno pričeli delovati literarni krožek, dramski, filmski, geografski, debatni, klub OZN in seveda šolsko športno društvo. Z delom bodo pričeli tudi mladi komunisti, ki so bili sprejeti lani v tretjih razredih; vendar bodo morali svoje vrste še malo razširiti in pritegniti dijake, ki so prizadevni pri učenju in ki izpolnjujejo pogoje za vstop v ZK.

Želja profesorjev, dijakov in staršev je, da bi pričeli s petdnevnim delavnikom, vendar funkcionalni razlogi tega ne dopuščajo. Pogoji dela so zlasti v juniju, ko nastopi vročina, na gimnaziji zelo težki. Vsa okna so na cestni strani, tako da morajo biti med učnimi urami zaprta, kajti promet predvsem težkih tovornjakov, ki jih je po Zaloški cesti veliko, je zelo gost. Tudi predmetnik še ni prilagojen novemu sistemu dela. Vendar pravijo, da bo republiški sekretariat kmalu izdelal nov učni načrt, ki bo v skladu z novim načinom pouka.

Velike vsakoletne investicije v staro zgradbo kljub vsemu iz stare ne morejo napraviti nove. Samo vzdrževanje zgradbe in vsakoletna popravila so nujna, vendar kljub temu še ni vse tako, kakor bi moralo biti. Hodniki so ozki, v razredih ni vode... Letos so morali obnoviti streho, zamenjati strelovod, opraviti nujna notranja dela, tako da so morali več nepredvidenih stroškov kriti iz sredstev, ki niso bila namenjena za to. Tako ne bodo kupili nobenih novih učil, ne bodo mogli izpopolniti knjižnice.

Na koncu pa se celo lahko povprašamo, ali sploh velja toliko investirati v tako staro zgradbo, ki nima pogojev za moderen študij, in ali ne bi veljalo premisliti o gradnji novega poslopja, ki po možnosti ne bi bilo ob tako prometni cesti, kot je to Zaloška.

Aleš Kardelj

Tinetu o slovo

Anton Hočevár — Tine

Nenadoma, kot žrtev prometne nesreče, nas je 5. septembra zapustil nosilec spomenice 1941 Anton Hočevár — Tine, doma iz Zadvora.

Tovariš Tine se je rodil pred 58 leti v siromašni in številni delavski družini in je že v rani mladosti izgubil očeta. Zato se je moral že kot otrok sam prebijati skozi življenje. S 14 leti se je zaposlil v Papirnici Vevče in bil je v njej neprekinjeno do odhoda v partizane. V Papirnici se je vključil v napredno delavsko gibanje in bil vrsto let delavski zapnik. Bil je tudi med organizatorji velike stavke vevških papirničarjev leta 1936. Po političnem prepričanju je pripadal naprednemu delu krščanskih socialistov, ki je že pred vojno tesno sodeloval s komunisti.

Zato se je takoj po okupaciji l. 1941 vključil v narodnoosvobodilno gibanje in bil maja l. 1941 med ustanovitelji protimperialistične fronte — ki se je pozneje preimenovala v Osvobodilno fronto — v Papirnici Vevče in doma na terenu v Zadvoru. Ko je bil julija l. 1941 ustanovljen za bivšo Dobrunjsko občino rajonski odbor OF, je postal njegov član in je vodil v njem blagajniške posle. Bil je neumoren organizator OF v Papirnici in na terenu, sodeloval pri organizaciji Narodne zaščite in bil navzoč pri vseh akcijah Osvobodilne fronte.

Zato prav gotovo ni bil slučaj, da je bil izdan in se je moral junija l. 1942, ko se je spretno izmaknil aretaciji, umakniti v ilegalo. Potem je vse do konca vojne deloval kot politični aktivist — najprej nekaj časa še na rajonu Dobrunje, potem v okrajnem odboru OF Grosuplje, podružničnem odboru OF Mirna peč, podokrožnem odboru Toplice in okrajnem odboru OF Novo mesto.

Po vojni je opravljal različne dolžnosti, že dolga leta pa je bil zaposlen pri Agrotehnik v Ljubljani.

Na njegovi zadnji poti ga je spremilo veliko številno soborcev in prijateljev.

Ob jubileju orodni avtomobil

Nadaljevanje s 1. strani

bilo podeljeno Janezu Trkovu dosedanjemu poveljniku, za njegove zasluge v društvu, ki je med najboljšimi v občini, a znano po svojih uspehih na tekmovanjih v vsej Sloveniji. O 50-letnem delovanju društva, ki je med številnimi priznanji za svoje uspešno delo, bilo odlikovano z Redom dela z zlatim vencem je govoril predsednik Franci Mrak. K visokemu jubileju pa so društvu čestitali tudi predstavniki ostalih društev, posebno še pokrovitelj, podpredsednik občinske skupščine Albin Mahkovec in predstavnik občinske konference SZDL in krajevne skupnosti Zadvor.

Na proslavi je bil izročen svojemu namenu tudi nov orodni avto, ki je najmodernejše tovrstno vozilo v občini.

Vrednost novega vozila je 9 milijonov SD. S svojo opremo in usposobljenostjo članov — aktivnih gasilcev, predstavlja gasilsko društvo Sostro najmočnejši protipožarni center na vzhodnem delu Ljubljane. Sredstva za avtomobil so bila zbrana z veliko težavo. Precejšen del sredstev so prispevali tudi občani, saj so skoraj vsi volivci na območju KS Zadvor prispevali po 100 SD. To dokazuje tesno povezanost društva s terenom, na katerem deluje.

Ta povezava, sodelovanje in razumevanje pa je bilo v veliko moralno oporo društvu pri premagovanju nešteti težav, ki so bile v 50-letnem delovanju in prepričani smo, da bo lahko tudi v bodoče.

V prihodnji številki bomo objavili kratek pregled delovanja društva.

Možje in fantje v srebrnih čeladah, ki se bleščijo v soncu, strumno stojijo pred slavnostno tribuno in pozorno poslušajo pozdravne nagovore zastopnikov družbenopolitičnih organizacij občine Moste-Polje. Med njimi je tudi mnogo veteranov, ki so za rast in uspehe te vzorne gasilske enote zelo zaslužni

Mi, kritika in demokracija

Nekateri pravijo, drugi previdnejši, (za vsak slučaj — Kaj se ve!) pa menijo, da je odraz demokratične družbe in prikaz stopnje demokracije v tem, koliko lahko govorimo in kritiziramo brez nevarnosti, da za to lahko odgovarjamo.

Ce je to res, potem je demokracija pri nas na zavidi visoki stopnji, največja na svetu.

Kritiziramo vseprek!

Kritiziramo socializem na sploh in še posebej našega jugoslovanskega. Privoščimo si federacijo in republiko, skupaj in posamezno. Da kritiziramo občino, krajevno skupnost je vendarle popolnoma jasno in samo po sebi razumljivo.

Vsak sam je najboljši znanstvenik, ekonomist, urbanist, pravnik, inženir, tehnik, mojster, obrtnik in delavec. Vsi ostali so po-

polnoma nesposobni od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor.

Z visoko in strokovno kritiko vsi na vse mogoče načine pomagamo »graditi« našo stvarnost in jutrišnjo bodočnost. Na preteklost pa rahlo in dostojno plujemo v znamenju absolutne konstruktivnosti.

Tako je pri nas vse dovoljeno, oprostite, skoraj vse.

Zadnjič sem kritiziral tovariša tega in tega, ker po mojem mnenju ni napravil tako, kot mu je bilo po službeni dolžnosti naloženo. Prijeli so me za jezik in prav, da so me prijeli, kajti vsaka šola nekaj stane. Poučili so me o tem, da ima tudi pri nas kritika svoje meje in tako torej (po uvodni teoriji) le še nimamo popolne demokracije.

Poučili so me, da lahko kritiziram družbo, državo,

skupščino, zakone, resolucije in sklepe (mimogrede — katere mi ni treba izpolnjevati), vendar ne smem kritizirati nobeno določeno osebo, ker je to žaljivo in individualistično. To je dokaz, da želim nekoga spodriniti in je zato nehumano in nesocialistično. Rahlo, v skladu z načelno državljansko vzgojo, sem ugovarjal, da so tega kar po navadi kritiziramo, krivi posamezniki, ki svojih nalog niso zadovoljivo opravili. A dobil sem jih po glavi, da mi je postalo takoj jasno, da ne smem razmišljati, zakaj vse se le ne sme kritizirati.

Sedaj sem užaljen. Zato nič več ne kritiziram. Zakaj naj kritiziram socializem ali državo, ali občino, saj mi niso oni storili krivice. Napake delajo ljudje, njih pa zaenkrat še ne kritiziramo. In prav je tako! To bi bilo kritike!

Rekordni pridelek

Ko je lansko leto toča uničila pridelke na območju Dolskega, je komisija za kmetijstvo preskrbela kmetom seme ozimnih žit po ugodnih cenah z namenom, da se škoda zmanjša.

Letošnji pridelek pri kmetu Petru Kokalju iz Vinj dokazuje, da so bile sorte, ki so bile dane kmetom, pravilno izbrane. Na površini 25 arov je

pridelal 1159 kg pšenice — zrna, kar predstavlja hektarski pridelek 46,36 q (kvintala). Po podatkih, ki so na razpolago je to največji pridelek pšenice na tem območju. Seveda je Kokalj upošteval in izvajal agrotehnične ukrepe, ki so pri intenzivnih sortah pšenice nujne. Tako velik pridelek je dala sorta marinka.

Letošnji pridelek krompirja v Klopcah je še kar zadovoljiv. Na posnetku vidimo družino Maksa Jemca pri pobiranju krompirja.

Kje in kako živijo nekateri naši občani

Kamenčki iz moza

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE — ŽIVLJENJE ZANJE NI PRAZNIK — IZ REVŠČINE SE PORAJA MARSIKAJ — 30 LET ŽIVLJENJA V POSTREŠNI SOBICI — STANARINA VELJA MESEČNO 30 PAR

Ko smo zastavili pero z željo opisati nekaj življenjskih usod ljudi iz občine Moste-Polje, ki žive v težkih socialnih razmerah — tako rekoč na dnu — smo si zastavili vprašanje, kakšen naj bi bil namen in obseg tega pisanja? Priznati moramo, da nam ni bilo lahko, kajti življenjska usoda vsake od družin, ki smo jih obiskali, je poglavje zase. In vendar so si vse nekam podobne in imajo neko skupno izhodišče — tako pričujoče, kot tudi neštete druge v preteklosti, sedanjosti in verjetno tudi v bodočnosti — pri nas in tudi drugod po svetu.

Čisto na kratko bomo skušali opisati težke življenjske razmere, v katerih ti ljudje živijo. Nismo se nameravali spuščati v jedro problema niti opisovati globljih vzrokov in posledic življenjskih razmer; tudi nam ni šlo za to, da bi opisovali tako imenovane večne sopotnike, ki spremljajo takšno bedno življenje, marveč samo površinsko registrirati nekatere momente iz življenja teh občanov.

CENA ZA PONOS JE LE PREVISOKA

V Slapah smo se oglasili pri ANI ROBIDA, ki že 30 let stanuje v podstrešni sobici velikosti $4 \times 2 \text{ m}^2$. Enainosemdesetletna ženica nam je tožila, da ji ob nalivu teče voda na posteljo in na štedilnik, se pravi naravnost v lonec. Včasih nastreže toliko vode, da dobrosrčnim pravnučkom, ki edini skrbijo za svojo prababico, ni treba prinašati vode iz vodnjaka. Počnele stene v sobici nam pričajo o tem, da

ljo. Ker ni v bližini stranišča, opravlja malo in veliko potrebo kar v vedro, to pa včasih stoji v sobici napolnjeno precej dolgo, ker ni nikogar blizu, da bi ga odnesel.

Nevarnost, da ognjeni zublji nekega dne objamejo starko, je nenehno prisotna.

V dom onemoglih noče, čeprav bi lahko tam s 300 din socialne podpore, ki jo prejema, lahko živela, medtem ko se z vnukinjo ne razumeta in noče živeti pri njej.

»Tole črno obleko imam že 7 let pripravljeno za poslednjo pot,« je dejala, »in če mi ne najdejo boljše sobice, me bodo morali kar od tu odnesti na večni počitek.«

NAJBOLJ SO PRIZADETI OTROCI

Tik ob bajti, v kateri stanuje Ana Robida, stoji druga kajža, ki je že na pol ruševina. V njej ločeno stanujeta APOLONIJA in STANE DOLINAR, nekdanji zakonski par, sedaj ločena. Njuna mlajša

opeke, medtem ko ga na nasprotni strani drži skupaj samo železni drog.

Zato je gospodar te podrtije dal v sosednji hišici preurediti in prebeliti dve sobici, v

»Kar pogledajte, kje in kako živim,« je tožil Stane Dolinar iz Slap. Pristojna inšpekcija bi že zdavnaj morala prepovedati ljudem stanovati v takšni podrtiji, ki se lahko že ob močnejšem sunku vetra — podre.

ZENSKA MORA V ZAVOD

Težko si je predstavljati, da človek v civiliziranem svetu, ki mu nudi in omogoča udobno življenje, živi brez električnega toka (ob sveči), brez stranišča, brez vode, brez oken in brez vrat. In vendar je vse to resnično! Ko smo namreč obiskali VERONIKO CULJKAR v Pokopališki 32, ki je mlajša družinska upokojenka s 300 din pokojnine po očetu, smo videli in slišali marsikaj, kar ni vredno normalnega, človeka vrednega življenja. Ženska stanuje v vlažni kleti, na stranišče pa hodi v bife samopostrežne trgovine. V »stanovanju« ima na vidnem mestu obešen listek, na katerem piše, kdaj je bife odprt; ponoči pa...

Lastnik hiše je nekega dne vdrl v njeno »sobico«, za katero plačuje 150 din mesečne najemnine, in ji je snel s tečajev vrata, zaprl vodo in iztrgal pipo, snel okna in spravil v »sobico« nekaj svojega starega pohištva, tako je Culjkarjeva sedaj zelo utesnjena. Potem je ženska nekje staknila druga vrata, ki pa so za 15 cm krajša, tako da skozi veliko špranjo veje mrzel piš; okenski okvir je zastrla s po-

livinilom. Poleti še nekako gre, toda kako je pozimi, si lahko mislimo.

Zensko bo bržkone treba čimprej oddati v ustrezni zavod, ker je mentalno prizadeta in je že ves čas pod skrbništvom.

POMAGAJ SI TUDI SAM

Če bi nepoučenim Ljubljancem povedali, da domala v središču slovenske metropole ljudje stanujejo v nekdanjem hlevu, bi verjetno rekli, da so to bajke. In vendar je tako.

Pod Ježami 14 žive IGNAC FARKAŠ in njegova štirčlanska družina v nekakšni čumnati, ki je bila nekoč staja za živino. V družini so trije odrasli sinovi. Eden od teh spi že tri leta v drvarnici, ki jo je oče za silo preuredil pa bi fant nekega zimskega večera v njej kmalu zgorel. Za las je ušel smrti. Drugi sin spi že nekaj časa na podstrešju, ki nima oken, tretji pa spi s starši v sobici velikosti $2,5 \times 2,5 \text{ m}^2$. Za celo »stanovanje« plačujejo mesečno 30 par najemnine ali 3,60 din letno, se pravi, prav toliko, kolikor znaša letna naročnina na Našo skupnost. Tolikšna najemnina jim je odmerjena pri zadnjem točkovanju, ker je čumnata pri oceni dobila samo 9 točk. Tramovi na ostrežju so že tako strohnili, da noben žebelj, zabit v les, ne drži. Zato so na strop preprosto nalepili polivinilaste vreče, ki vsaj delno zadržujejo vodo ob nalivu. V »sobici« zaudarja po vlagi in plesnobi, lesen pod je trhel, pod posteljo že raste trava. Električne napeljave nimajo in si svetijo s petrolejko, na stranišče pa hodi-jo k sosedom ali pa kar v vedro.

Farkaš pravi, da jim je lastnik obljubil »hišico« prodati za 4.000 dinarjev, potem pa se je nenadoma premislil. Farkaševi ženi so v podjetju, kjer je zaposlena, obljubili to vso-

Tukaj notri prebiva Apolonija Dolinar s svojo štirinajstletno hčerko. Okenska lina je zadelana z železno mrežo, omet odpada ob vsakem večjem grmenju, medtem ko je zidovje močno razpokano.

»Prosim vas, rešite me iz te luknje!« je dejala osemdesetletna Ana Robida in je razprostrla roke, kot bi pričakovala, kdaj bo njena prošnja uslišana. Pravnuček, ki ga vidimo na fotografiji, še najbolj skrbi za svojo prababico.

že lep čas niso videle beleža. Skozi špranje v steni uhaja dim nazaj v sobico in ščemi v oči. Kaj pa, če se nekega dne nenadoma vname streha? Tedaj starki ne bi bilo pomoči.

Ženska je bolna in se le s težavo giblje. Ker pa stanuje na podstrešju — do tja pa vodijo strme lesene stopnice — že nekaj let ni stopila na zem-

hčerka stanuje pri stari materi za Bežigradom, medtem ko stanuje starejša v sobici z materjo. Kadar ponoči močno grmi in treska, pada omet s stene in dekletce v strahu drhti in joče. Strešina je zelo krhka in gnila in je malo verjetno, da bo zdržala težo letošnjega snega. Zidovje je močno razpokano in na eni strani naslonjeno samo na kup

Kje in kako živijo nekateri naši občani

ika človeških usod

to in še 10.000 din posojila, mož pa bi tudi dobil 7.000 posojila pri upokojenski organizaciji. S tem denarjem bi si lahko stanovanje za silo preuredili, če bi bilo njihovo in

mesečno) in tudi sinovi še kar dobro zaslužijo. Kajti leta in leta čakati in se zanašati na nekakšnega odrešenika in patrona, ki naj bi uredil njihov problem brez svojega truda in

bolečim problemom se ubada- jo tako mestni očetje kakor urbanisti in drugi družbeno-politični dejavniki — vsem skupaj pa barakarstvo dela velike preglavice.

Tudi Ljubljana ima barakarstva več kot dovolj in se ga ne bo zlepa znebila, čeprav se v zadnjih letih (sicer malo pozno) veliko prizadevamo, da bi ga zatrli. Tudi moščanska občina je posejana z raznimi lopami, barakami in drugimi, na hitro roko zbitimi »domovi«, v katerih stanujejo ljudje v neverjetno težkih razmerah, čeprav so tudi s tem zadovoljni in po svoje srečni.

V eni takih lop že nad 20 let živi sedemdesetletni France TURIČ, in sicer v Mostah nasproti bencinske črpalke. Prej je 15 let živel v baraki zelo blizu sedanje, ki pa so jo zaradi gradnje Soseske 3 porušili. Potem je možak na žagi zbral nekaj odpadnega lesa in si zgradil novo. Pravi, da se je v lopi že navadil živeti in bi se brez nje počutil nesrečnega. Ko smo omenili dom počitka, nas je takoj zavrnil, češ da tja ne gre za noben denar, ker tam poberejo vso pokojnino. Seveda z njegovim nezaupljivim odnosom in odporom do domov onemoglih nismo soglašali.

Ko človek pogleda njega, pokuka v barako in okoli nje, se kaj hitro prepriča, da starček nima prav. Sam je betežen in izžrpan, lica ima upadla, hodi zelo počasi in videti je zelo utrujen. Perilo si opere sam, in to kar ob Gruberjevem prekopu. Lahko si mislimo, kakšno je to »oprano« perilo. Pozimi nekaj mesecev seveda sploh ne pere. Njegov zunanji videz daje zelo žalostno podobo. V šupi vsak večer zakuri okroglo peč, iz katere se močno kadi. Zraven se kadi še petrolejka. Strop barake je počrnel od saj in dima, tako da ima človek občutek, kot da je v dimniku ali v sušilnici za klobase. Vode nima in se tudi verjetno nikoli ne umiva. Kar prestreže vode ob nalicah, jo uporabi za kuhanje; pozimi pa topi sneg. Za stranišče mu služi železen

Brigita Povirk iz Zagorice že več let živi s sinom v tej brunarici, kakršne najdemo samo še visoko v planinah pri planšarjih. Ženica je betežna in onemogla ter nima razen 120 din mesečne socialne podpore nobenih drugih sredstev za preživljanje. Od majhnega kosa hribovite in nerodovitne zemlje, na kateri stoji brunarica, se ne da živeti. Zraven tega je sin težak alkoholik.

noksid uhaja po tej poti. Vendar je možak v nenehni nevarnosti, da ga neke noči strupeni plini zadušijo. V notranjosti barake tudi sicer vladata velik nered in umazanija. Ležišče je kot nalašč vaba za najrazličnejši mrčes, v umazani odevi je poleti pravo leglo bolh in posteljina verjetno že dolgo časa ni bila oprana in prezračena.

Sedaj se še lahko giblje in nekako gre. Kako bo pa potem, ko ga bo bolezen priklenila na posteljo? Kdo mu bo

pomagal? Svojev nima, na drugo pomoč v razmerah, v katerih sedaj živi, tudi ne more računati. Če očanec že vztraja, da ne gre v dom počitka, potem bi ga lahko dali h kaki družini, ki bi zanj skrbela. Od 600 din njegove pokojnine bi morda odvajali 500 din oskrbnikom, 100 din bi pa zadostovalo za njegove skromne potrebe.

Sodimo, da bi v tej smeri morali odgovorni organi tudi ukrepati.

F. F.

Malo je družin v Sloveniji, kjer še svetijo s petrolejko. Med njimi je tudi Farkaševa družina Pod Ježami 14.

če bi sploh kazalo preurejati ga, ker je po urbanistični zasnovi ta predel predviden za rušenje.

Verjetno bi se našla kakšna drugačna rešitev, kajti sedanji prejemki zakoncev Farkaš niti niso tako majhni (1.600 din

prizadevanja, tudi vodi v slepo ulico.

POGOVOR OB PETROLEJKI

Z barakarstvom se ukvarja- jo vsa velika mesta povsod po svetu, in tudi pri nas. S tem

V kletnem stanovanju se da živeti in mnoge družine v kletih tudi stanujejo. Če pa v takšnem stanovanju nimaš niti oken niti vrat, ne vode in ne stranišča, potem je to nekaj drugega. O tem bi lahko povedala marsikakšno nadrob- nost Veronika Culjkar s Pokopališke 32.

sod, ki je sicer pokrit, vanj pa zliva iztrebke.

Pozimi kuri večinoma z ogljem. Ker ima baraka veliko špranj, da se skozi vidi na plano, tudi škodljivi mo-

AFORIZEM

Z našimi ukrepi je kot z raketo, ki je točno izstreljena na tarčo, a tarče nikoli ne zadene.

Ne zadene jo pa zato, ker tarčo vedno pravočasno umaknemo.

Ko bi raketa nekoč zadela vsaj tiste, ki tarčo odmikajo! To bi bil že velik uspeh.

»Primojduš, v dom počitka pa že ne grem!« je dejal France Turič, ki že več let sam živi v baraki ob Zaloški cesti nasproti bencinske črpalke.

Občani pišejo...

AVTOBUSI, HRUP IN NEČISTO OZRAČJE

Spoštovani tovariš urednik!

Ker so skoraj vse mestne ulice prenatrpane z avtobusi mestnega prometa, tudi Moste niso pri tem izjema. Zaloška cesta je tako postala pravi »krater« strupenih plinov, ki se širijo med ostale ulice ter zastrupljajo že tako zastrupljeno ozračje. Poleg tega spremljajo to »kemično« dejavnost še razni hrupni in dokaj neprijetni zvoki. Hrupnost avtobusov popestrijo škripanja zavor in »tuleče« zavijanje po ovinčkih, ki rahlja ljudem živce. Poleti je bilo ozračje prenasličeno z izpušnimi plini, kar je bilo ob trolejbusni progi le nekoliko manjše. Morda ne bi bilo napak, če bi se malo zamislili nad tem kako mnoge evropske države v mestnem prometu opuščajo avtobusne proge ter ponovno uvajajo trolejbus. To so dognanja strokovnjakov, ki se ukvarjajo s tem problemom. Človek namreč potrebuje za življenje čist zrak, tako kot riba vodo. Bilo bi nujno upoštevati predloge strokovnjakov, ki poznajo izsledke daljših študij in bi ob takem primeru resnično, edini uspeli svetovati najboljše predno krenemo k nekim odločitvam, kot na primer k odpravi trolejbusnih prog.

Boštjan Novšak
Ljubljana
Šarhova 2

LUBENICE IN PAPRIKA V LJUBLJANICO

Spoštovani tovariš urednik!

Ne vem, kdo je določal skladišče lubenic in papri-

ke ob tovarni ROG, na Petkovškovem nabrežju. Prodajalci mečejo vse neuporabno blago kar čez grmičevje, ki je nekaka živa meja v Ljubljano. Nekaj te gnilobe se zaustavi že na samem robu obzidja ali pa v travi na bregu, ostalo pa se vali v reko. V popoldanskih urah in zvečer je ta dejavnost še posebej živahna. Tedaj namreč prodajalci zasipajo strugo reke z velikimi količinami gnilega sadja in zelenjave, to je gnilih paprik, lubenic in tudi paradižnika ter čebule. Seveda se vsa ta gniloba premika proti Mostam, kar se seveda ne zaustavi pri zapornicah ob Cukrarni. Gnijoči sadeži se zadržujejo marsikje po strugi. Menim, da bi bilo nujno opozoriti pristojne organe sanitarne inšpekcije, da v bodoče takšno početje preprečijo ter uredijo dostojno skladiščenje in odvoz pokvarjenega blaga na primerno mesto, kamor tudi sodi.

V kolikor so pri odstranjevanju gnilega blaga stroški povečani, naj bi odgovorni uredili tako, da bi bilo to že vračunano v stojnino ali skladiščenje. Saj vendar vemo, da je dovoženo blago prodano v našem mestu po tudi več kot 500 odstotkov dražje, čeprav je prevoz res drag. Nismo za zato meščani dolžni prenašati nesnago, ki nam je pripravljena na tak način. Zatorej se prav gotovo ne bomo čudili, če bo nekega dne tudi pri nas izbruhnila epidemija tifusa ali kaj podobnega.

Boštjan Novšak
Ljubljana
Šarhova 2

Ne samo grajati

ZADVOR:

V poletnih mesecih smo se dogovorili, da bomo v jeseni organizirali prvenstvo med mladinskimi klubi v košarki za prehodni pokal. To tekmovanje je bilo v soboto, 12. septembra, na igrišču v Zadvoru. Kljub temu, da je bila udeležba zelo slaba, tekmovala so tri ekipe, je bila organizacija tekmovanja zelo dobra. Tekmovanja se nista udeležili ekipi MK Zadobrova in MK Polja, ki iz nerazumljivih razlogov nista prišli na igrišče.

Prvo mesto in prehodni pokal je osvojil MK Zadvor-Sostro, drugi je MK iz Novih Jarš, tretji pa je MK z Vevče. Vse tekme so bile zanimive in razburljive, kar je bilo opaziti tudi na gledalcih, ki so burno spremljali dogajanja na igrišču in seveda tudi navijali za svoje tovariše.

MOSTE:

Krajevne organizacije SZDL v sodelovanju z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami na terenu v tem času sklicujejo sestanke, na katerih se pogovarjajo o širšem sodelovanju. Običajno je na dnevnem redu takega sestanka tudi vprašanje delovanja mladinskega kluba — aktiva. Zaželeno bi bilo, da bi na sestanke vabili tudi mladince. S takim načinom dela bi se poglobilo sodelovanje, saj bi se večkrat srečali in pogovorili o delu mladine in drugih družbenopolitičnih organizacij na terenu. Na takih sestankih pa ne bi smeli samo kritizirati pač pa se pogovoriti o delu in jim pomagati, vzpodbujati, na kratko ponuditi roko k sodelovanju. S tako politiko bodo krajevne organizacije našle med drugim tudi kader za svoje vrste.

Šolsko in otroško varstvo v moščanski občini

Od kje dobiti dve in pol milijarde dinarjev?

Iz gradiva, ki ga je za zadnjo sejo občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje pripravila pristojna strokovna služba, je razvidno, da je v občini 870 razpoložljivih mest za varstvo otrok, dejansko pa je v šolskem letu 1970/71 že vpisanih v teh zavodih 1.368 otrok, kar pomeni, da so zmogljivosti prekoračene za 57 %.

Če pa k temu dodamo, da je bilo odklonjeno še nad 300 prošelj staršev za vpis njihovih otrok v zavode in da je še veliko takih otrok, ki so varstva tudi potrebni, njihovi starši pa iz različnih razlogov niso zaprosili za sprejem, potem vemo, da je problem otroškega varstva v občini zelo resen.

V vseh šestih obstoječih varstvenih zavodih v občini Moste-Polje vlada velika gneča, nekateri pa nimajo niti osnovnih pogojev za normalno delo. Tako na primer je VVZ Vevče sprejel za 200 % več otrok, kot mu njegove kapacitete dopuščajo; sam objekt pa po zasnovi sploh ni bil namenjen tovrstni dejavnosti.

Podobna gneča je tudi na osnovnih šolah, ki bodo v šolskem letu 1970/71 imele vse dvoimenski pouk. V primerjavi z minulim šolskim letom se je število oddelkov povečalo od 165 na 167, število učencev pa je naraslo od 4.691 na 4.874. Sem ne štejejo šolarjev, ki se bodo v občino doselili med šolskim letom.

Iz pričujočih tabel a in b je razvidno, kje, do kdaj in s kolikšnimi sredstvi se bodo po perspektivnem programu gradili vzgojno-varstveni zavodi in šole na območju občine Moste-Polje.

Tabela a: vzgojno-varstveni zavodi

Objekt	Leto pričetka gradnje	Zmogljivost	Invest. vrednost	Kdo so uporabniki (katera KS)
Kodeljevo	1970/71	220 otrok	3,000.000	Kodeljevo
Slape I. faza	1970/71	120 otrok	2,000.000	Polje, posredno Vevče in Zadobrova
Vevče	1970/71	120 otrok	700.000	Vevče-Kašelj
Jarše I. faza	1970/72	180 otrok	2,800.000	Jarše-Smartno, posredno Zelena jama
Zalog I. faza	1970/72	120 otrok	10,500.000	Zalog, posredno Vevče-Kašelj
SKUPAJ		760 otrok	10,500.000	

Tabela b: osnovne šole

Objekt	Leto pričetka gradnje	Invest. vrednost	Kdo so uporabniki (katera KS)
Telovadnica pri šoli Polje	1970/71	1,400.000 din	Polje, Vevče, Zalog, Zadobrova, Besnica, Dolsko, Lipoglav
Telovadnica pri šoli Vide Pregarc	1970/71	1,400.000 din	Moste, Zelena jama
Novo Polje 8-10 učilnic in telovadnica	1971/72	4,000.000 din	Polje, Zadobrova
Zadvoj prizidek 8 učilnic in telovadnica	1972/73	4,000.000 din	Zadvoj, Bizovik, Lipoglav, Besnica
Zalog 12-14 učilnic in telovadnica	1972/73	7,500.000 din	Zalog, Vevče, Polje, Zadobrova
Selo-Moste 12 učilnic in telovadnica	1973/74	7,500.000 din	Moste, Zelena jama, Jarše
SKUPAJ		25,800.000 din	

Dvajset let delavskega samoupravljanja v Papirnici Vevče

Načelo »tovarne delavcem« so na Vevčah uresnili pred dvajsetimi leti, natančneje 17. septembra 1950. Spominjamo se še trenutkov, ko je bil ustanovljen prvi delavski svet, ko je dolovni kolektiv sprejel nase odgovorno dolžnost odločanja o gospodarjenju, obenem pa tudi pravico in čast sodelovati pri napredku in razvoju podjetja.

Dne 17. tm. je bila v prostorih tovarne slavnostna seja, na katero so povabili vse člane prvega in sedanjega delavskega sveta, prav tako pa tudi vse dosedanje predsednike v posameznih mandatnih dobah. Štirinajst je bilo predsednikov obratnega delavskega sveta, trije pa so predsedovali centralnemu delavskemu svetu v času, ko sta bili Papirnica Vevče in

Celuloza Medvođe združeni. Naj naštejemo njihova imena: Vinko FINK, Mirko JERIHA, Ciril JERIHA, Stane MELJO, Angel BAU, Franc INTIHAR, Tone TRTNIK, Ivan MRHAR, Tone PETERNEL, Stane KLEŠNIK, Ivo AVBELJ, Ljubo ZABUKOVEC, Ivan SUVOROV, dipl. inž. Peter JERIHA, Dominik TOMAŽIN, Janez PRESL, dipl. inž. Zoran Pirc.

Na seji so se ozrli dvajset let nazaj in ugotovili uspehe podjetja, do katerih je bilo v večini primerov težko priti. Že samo razvijanje samoupravnega sistema je v tem času sprožilo veliko družbenopolitično dejavnost. Še bolj pa se je bilo treba potruditi na strokovnem področju. Tako so papirničarji razvijali vedno nove in boljše organizacijske oblike, osnovane

z nešteti notranji akti, sproščali so odločanje o gospodarjenju kadrovske odločitve so vedno bolj upoštevale strokovnost, razvijali so družbeni standard. Vevče so zunaj in znotraj dobivale in dobile novo podobo. Stari ugled papirne industrije je z novimi investicijami, rekonstrukcijami in s strokovnejšimi kadri ter novimi dosežki v kvaliteti in izbiri izdelkov vedno bolj raste. Utrjen je bil notranji trg in ustvarjen prodor na zunanega.

Sedanji predsednik DS inž. Peter Jeriha in direktor Albin Vengust sta se na tej seji zahvalila vsem dosedanjim članom organov delavskega samoupravljanja in celotnemu kolektivu za trud, ki so ga v teh letih vložili za napredek podjetja.

S. R.

PREDSTAVLJAMO VAM MLADINSKI KLUB »K. D. KAJUH«

V tesnih prostorih zelo razvejana dejavnost

Na terenu krajevne skupnosti Moste deluje že četrto leto mladinski klub »Kajuh«, ki je ustanovljen na pobudo stanovalcev stanovanjskega bloka Kajuhova 34-40 in kateri je kot prvi pričel vključevati poleg mladine iz bloka tudi mladino iz bližnje okolice. Prostori, kateri so dani na upravljanje klubu so majhni in so prvotno služili povsem drugemu namenu.

Z lastnimi prispevki, članarino in občasnimi akcijami (zbiranje starega papirja in steklenic) je vodstvo kluba opremilo prostore in jih prilagajalo za razne dejavnosti, z lastnim prispevkom članov je bila nabavljena namiznoteniška miza, mrežica, žogice in loparji. To je bil začetek delovanja sedaj dokaj močnega namiznoteniškega kluba, saj članska ekipa tekmuje za prehod iz III v II ligo, ženska ekipa pa za prehod iz II v I slovensko namiznoteniško ligo. Poleg te dejavnosti, ki je bila prvotno impulz za zbliževanje mladine, so se rodile še druge sekcije kot npr. šahovska, judo krožek, sekcija ljubiteljev malih železnic (le-ta se vzdržuje zgolj sama, navezani pa so stiki s centralnim društvom ljubiteljev malih železnic pri Direkciji železnic pod pokroviteljstvom Mehanotehnike iz Izole, ki je tudi proizvajalec teh igral in pa z Mestnim odborom Ljudske tehnike Ljubljana), ki je tej sekciji že odobril enkratno pomoč v znesku 500,00 din). Vodstvo kluba je organiziralo kot prvo pionirski hišni svet v bloku in je bila dana pobuda prek Društva prijateljev mladine, da se taki hišni sveti organizirajo še v drugih blokkih in stolpnih ter se tako pionirje že od mladega navaja na pravilno gospodarjenje, na čuvanje družbene lastnine, na vzdrževanje zelenice itn. Odziva za sodelovanje in pomoči s strani ostalih hišnih svetov in DPM ni bilo ter uprava kluba pogoja ravno sodelovanje s to organizacijo kakor tudi z drugimi organizacijami na terenu npr. s telesnovzgojnimi in kulturno prosvetnimi društvi, organizacijo Ljudske tehnike v širšem pomenu, Počitniške zveze, zveze tabornikov, planinskimi društvi, z organizacijo RK itn. Sodelovanje s Krajevno skupnostjo Moste, s krajevno organizacijo SZDL, z Občinsko zvezo za telesno vzgojo, z Mestno konferenco ZMK in Terensko organizacijo ZMS, kakor tudi s strokovno zvezo za namizni tenis in namiznoteniškim odborom za mesto Ljubljana obstaja in je tudi sodelovanje naših članov v imenovanih organizacijah aktivno in pozitivno. Poleg nekaj predavanj in debat po raznih tehničnih, kulturnih in drugih poljudnih vprašanjih si uprava kluba ne more dovoliti še bolj pestro in razgibano dejavnost, saj prostor ne dovoljuje širšega združevanja in ostale aktivnosti. Televizijski sprejemnik, ki smo ga prejeli od KS Moste, privablja precejšnje število članov, mo-

rali pa smo montirati močni ventilator za čiščenje zraka, saj prostor meri le 3 x 4 m. S sredstvi, katere ima klub na razpolago in pa s pomočjo finančne dotacije Krajevne skupnosti Moste, smo letošnjo spomlad v celoti preuredili prostore t.j. smo jih prebelili, opremili z dekorativnimi panoji, kjer se objavljajo vesti posameznih dejavnosti, lakirali parket, nabavili nekaj najbolj nujnega inventarja, Mestna konferenca ZMS nam je podarila radijski sprejemnik z vgrajenim gramofonom, občinska zveza za telesno kulturo pa nam je omogočila nastavitve stalnega trenerja za namizni tenis, odobrila znesek 750,00 din za funkcionalne izdatke namiznoteniške sekcije in sodelovala pri plačilu za trenersko šolo ter imamo tako v naši občini prvega izpranega trenerja za namizni tenis. S tem v zvezi je namen organizirati namiznoteniško šolo ter bomo regulirali kader iz vrst šoloobveznih otrok t.j. pionirjev v starosti do 14 let. Agitacijske akcije bomo naredili na šolah Ketteja in Murna, Vide Pregarc in Jože Moškrič, propagandni material že imamo, v sodelovanju s telesnovzgojnimi učitelji pa upamo, da bo ta akcija uspešna in da bo uspeh že viden čez eno leto. Kljub akcijam in delu mladine v klubu vodi uprava kluba evidenco nad šolskim uspehom posameznikov in skuša tudi na tem področju pozitivno vplivati na šolski uspeh, občasno pa imamo tudi sestanke s starši oziroma varuhi mladincev in pionirjev tako tudi iz njihovih ust slišimo kritike oziroma pozitivna gledanja na delo in življenje njihovih otrok v klubu. Tudi na zunanji ima klub povezavo z vojašnicami, in to: Boris Kidrič — Šentvid, Ljubo Šerčer — Bežigrad in z graničarji, ki so do nedavnega bivali v naši bližini t.j. v jašnicami, in to: Boris Kiveza obstaja tudi z osnovno šolo Karla Destovnika Kajuh in istoimenim pionirskim odredom iz Šoštanjja kakor tudi s skoraj vsemi namiznoteniškimi aktivni v Sloveniji. Zelim povezave še z drugimi klubi v naši občini, z mladinskimi aktivni po tovarnah ter priznamo, da ravno tu nismo iskali sami povezave. Upamo, da bo center mladinskih klubov v sodelovanju z vsemi klubi našel možnost za tako medsebojno zbliževanje in izmenjavo izkušenj kakor tudi za organizacijo skupnih akcij, tekmovanj itd. Začetek je že bil z organiziranim tekmovanjem v malem nogometu in košarki, na žalost pa se obeh tekmovanj naš klub ni udeležil radi šolskih počitnic in odsotnosti mladine. Bolje bi bilo, da se taka in podobna tekmovanja organizirajo v času šolskega pouka in se tako lahko izbirajo ekipe, zagotovljeni pa so tudi navijači. Iz lastne prakse lahko trdimo, to isto pa potrjujejo tudi drugi klubi, da v kolikor sodelujejo v klubu tudi starejši je uspeh delovanja zagotovljen in da se postavljene naloge uspešno rešene. Naše vodstvo kluba sestoji iz dvotretjinske večine mladine in enotretjinske udeležbe starejših članov, skoraj pa se ne občuti raznih

nasprotnih mnenj še manj pa trenj in so bili doseženi rezultati in afirmacija kluba s skupnim delom in skupnimi napori. Uspehi bi lahko bili še večji v kolikor bi klub razpolagal z bolj funkcionalnimi prostori in da ne bi bil utesnjen v majhne kletne prostore stanovanjskega bloka. Znano nam je, da drugih prostorov na našem terenu primerenih za delovanje mladinskega kluba ni razen v prostorih vojašnice ob Zaloški cesti, ki pa je bila prodana stanovanjskemu podjetju DOM ter vsled tega odpade tudi ta možnost, da bi mladinski klub v teh velikih prostorih dobil vsaj majhno zavetišče. Čeprav je bilo v družbenem načrtu občinske skupščine omenjeno, da se bo v centru Most gradil prostor za delovanje mladine s potrebnimi rekreacijskimi pritliklinami, te še ne moremo pričakovati, ker za to še niso niti položeni temeljni kamni še manj pa se sliši, da je za to rezerviran vsaj začetni znesek potreben za pričetek gradnje. Iz tega sledi, da se vrtimo v slepi ulici, iz katere ne vidimo vsaj še nekaj let izhoda, potrebe in prilike pa nas vsakodnevno bolj potiskajo v čimprejšnjo rešitev tega zelo perečega problema.

Sklicujem se na zaključke, sprejete na razširjeni seji Izvršnega odbora občinske konference SZDL z dne 21. maja 1970. kakor tudi na stališča in priporočila skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, sprejeta na seji dne 11. junija 1970., kjer je bil osnovni moto skrb za mladino in kjer občinska skupščina obljublja, da bo vsako leto zagotovila namenenska sredstva za ureditev naštetih potreb.

Prosim, da o tem problemu spregovore predstavniki občinske skupščine, predstavniki izvršnega odbora občinske konference SZDL in krajevne organizacije SZDL ter krajevne skupnosti, predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij na terenu kakor tudi predstavniki ostalih klubov na področju občine Moste-Polje, saj je naša skupna naloga, da preskrbimo mladim dostojno bivanje in vzgojo izven časa prebitve v vzgojnih zavodih in na delovnem mestu po tovarnah, podjetjih in ustanovah.

Matjaž Udir

»Suhi« trening hokejistov Slavije

Cesto Kamnica-Križevska vas še vedno urejajo. Letos so s peskom nasuli in povaljali 800 m cestišča do vasi Vrh, prihodnje leto pa bodo nasuli in povaljali še preostala 2 kilometra do Križevske vasi. S tem se bo tudi ta prelepi kotiček močanske občine še bolj približal Ljubljani in se z njo povezal.

NAJ ŽIVIMO KANTORJI

ali prekleti in pošastni daj-dam

Da ne bo pomote: ne gre za tisti ljubljanski Daj-dam ob Cankarjevi cesti. V njem si za pošte ali nepošteno prisluženi denar solidarno ali nesolidarno postreže. Gre za to, da imata ti dve besedi še drugačen — bolj umazan — pomen. In to že dalj časa pekli Matičkovega Jožeta, poštenjaka od glave do pete, ter mu greni življenje.

Oni dan se je mož pošteno sprl s sosedom Gantarjem, ki mu posli odlično cvetejo. Med ljudmi se šušlja, da je Gantar komolčar s širokimi komolci človek brez vesti in morale. Ko sta z Jožetom v krčmi ob poliču vina kramljala in je njuno vpitje naraščalo v sorazmernju s količino zaužitih maliganov, sta začela igro odprtih kart in se je tudi tisti pregovor — v vinu je dosti resnice — vse bolj uveljavljal.

»Žena je hudo bolna in ji ne morem pomagati,« je tarnal Jože. »Poskušal sem že pri najboljših specialistih, toda vse zaman. Povsod mi spodleti, ne vem, kaj je to?«

»Meni pa doslej še ni nikdar spodletelo,« je bahato vzklilnil Gantar in srknil iz kozarca.

»Pravim ti, da sem bil v podobnih škripcih kot ti, pa sem se vedno znašel. Malo sem »podmazal«, pa je šlo. Takole deset rdečih bankovcev sem zdravniku stisnil v roke in žena je bila hitro zdrava.«

»Lahko je tebi,« je vzdihnul Jože, »ko imaš cvenka kot pečka, sam sem pa reven kot cerkvena miš.«

»Saj to je tisto,« ga je hitro zavrnil Gantar, »danes ne gre nič brez mazanja; oje tudi cvili, če ga ne podmažeš. Moja hči je imela letos na sredjetematike. Ko sta si bila s profesorjem takole na štiri oči in je punca v strahu, kako bo izdelala, vsa drhtela, jo je učeni mož hitro potolažil: »Nič se ne boj, dekle, če imaš denar, bo šlo gladko kot po loju!«

»In seveda je naredila izpit z odličnim. Tu je, vidiš, pomagal tisti daj de-

nar — dam ti dobro oče-no.«

»Hudič naj vzame vse skupaj,« je zaklel Jože in udaril po mizi, da se je kozarec z vinom prevrnil in je žlahtna kapljica stekla pod mizo. »Ko sem bil v hosti, je bilo drugače. Za kos črnega kruha si bil streljan. Trdi, a pravični so bili nepisani zakoni naše borbe in revolucije. Danes je pa lumparija na vseh koncih in krajih. Če si pošten, se nikamor ne prerineš!«

»Kaj bi tisto,« mu je segel v besedo Gantar, »danes so, ljubi moj, drugačni časi. Demokracija je velika, zakoni so kot veliki sito, skozi katero se spreten človek lahko vedno izmuzne, kazni pa blage. Dokažejo ti, da si spraviš v žep nekaj milijončkov in greš sedet leto ali dve. Mar se ne izplača, dragi moj? Na primer: sedaj gradim bašto, naredil sem do druge plošče, gradbenega materiala pa trenutno primanjkuje. Jaz pa — ne bodi len — hitro na tovarnjak in hajd čez mejo. Nazaj grede na meji nisem z možem v zeleni uniformi imel nobenih sitnosti. Cement sem enostavno deklariral na račun podjetja! No, kaj bi ti pravil, saj veš, kako se tej stvari streže,« se je zvito zarežal Gantar in zvrnil kozareček do dna.

»V zamejstvu,« je znova povzel, »sem kupoval, na meji (pod) kupoval in sedaj zidam naprej. Naj ubogi carinik, ki ima majhno plačo, zasluži še kak dinarček. Jaz mu ne zavidam. Povem ti, da brez dajanja ni prejemanja!«

Jože je bil od jeze, še več pa od použitega vina že močno zaripel v obraz.

»Nekoč so me komisarji v gozdu,« je s hripavim glasom dejal, »prepričevali, da v novi družbi, ki jo bomo gradili, ne bo korupcije in podkupovanja, da bo vladal pravičen red. Danes pa vidim, da se rinejo naprej takšni, kot si ti, Gantar. Takšnih Kantorjev (zamenjava s Cankarjevim Kantorjem je povsem naključna!) imamo pri nas vse več in čas bi že bil, da jih zatremo.«

Potem je Jože vstal, pljunil predse in se zibaje napotil domov.

Naša SKUPNOST

Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Sturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. Telefon 315-980 Tek. rač. pri NB Ljubljana, občinska konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje. Naša skupnost 501-8-205/1. Celoletna naročnina 3,60 N din, polletna 1,30 N dinarjev, posamezna številka 0,30 dinarjev. Tisk »Kočevski tisk«, Kočevje. Kileži CZP Ljudska pravica, Ljubljana. Poština plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.

V novo šolsko leto — tudi športniki

Skoraj sočasno napovedo počitnice šole in nekatere športne organizacije. Šolarji se razkrope po naši širni domovini, mnogo jih ostane tudi doma, a bistveno je: čimdlje od vsega, kar smo morali počenjati skozi vse šolsko leto. Hočemo samo zabavo. Seve, to velja predvsem za osnovnošolce, kajti nekateri srednješolci že izrabijo počitnice za sezonsko delo.

Tako se torej z zadnjim šolskim dnevom vse razpusti in — kot smo že rekli — tudi športniki. Preneha redna vadba v društvih Partizan (kjer je največ mladine, predvsem najmlajših) pa pionirski in mladinski oddelki skoraj v vseh športnih panogah razen v plavanju. Plavanje je šport poletja in tako le-ti redno trenirajo in tekmujejo. No, poleg njih še tisti naši kvalitetnejši športniki, ki v svojem športu že kaj pomenijo in imajo velike cilje, pa tako ne smejo poznati počitka. To so predvsem republiški ligaši, npr. rokometaši, nogometaši in košarkarji, še predvsem pa telovadke, ki jih bomo čez nekaj tednov videli nastopiti na svetovnem prvenstvu v Ljubljani.

In ko je ta veseli čas počitnic mimo, se začne novo šolsko leto, pa tudi ponovno iskanje konjička, ki nam bo med napornim učenjem nudil kar največ razvedrila. Vsako leto se spremeni število udeležencev raznih športnih, pa verjetno tudi drugih krožkov v vseh šolah; prav tako pa prihajajo vedno novi obrazi v naše športne organizacije. Marsikdo, ki je lani hodil k rokometniškim krožku, bo šel letos k telovadbi v TVD Partizan in obratno, marsikaka telovadka se bo letos prijavila morda v folklorni krožek.

Ker je ta stran v Naši skupnosti »športna stran«, pa ne bomo delali reklame za folklorni krožek, ampak bomo prav v kratkem pregledali, kakšne možnosti se nudijo mladini za vključevanje v športno aktivnost.

TVD Partizan

Z redno vadbo sta že pričeli društvi TVD Partizan, in sicer Zelena jama in Moste. Ob tem, da so ure telesne vzgoje v šolah tako skopo odmerjene, je skorajda nujno, da starši vsaj nekako do četrtega razreda redno pošiljajo otroke v ta društva. Za to starost namreč ni vadbe v nobeni drugi organizaciji. Obe društvi imata za vadbo teh oddelkov strokovnjake za tako delo, pa ne bo nikomur žal, če bo pripeljal otroka k vadbi, da si popravi ali zboljša držo, da se razigra z vrstniki. Posebno sedaj, ko že prihaja deževje na otroška igrišča in trate, pa otroci prečepijo po cele dneve v stanovanjih — razen poti v šolo in domov.

Vadba za te oddelke je urejena takole:

TVD Partizan Zelena jama, Pokopališka 35: moška deca (1., 2. in 3. razred osnovne šole) v torek in petek ob 17.45, ženska deca (ista starost) v ponedeljek in četrtek od 17.45, pionirji (do 8. r. osn. š.) v torek in petek ob 18.30 in pionirke v ponedeljek in četrtek ob 18.30.

TVD Partizan Moste, Proletarska 3: cicibani (predšolski otroci) v ponedeljek in četrtek ob 16.30, ženska deca tudi v ponedeljek in četrtek ob 17.30, moška deca v torek in petek ob 17.30, pionirke v ponedeljek in četrtek ob 18.30, pionirji v torek in petek ob 18.30.

Pri tej vadbi vadijo otroci v obliki igre predvsem koristne vaje, pri višjih oddelkih pa tudi že elemente nekaterih športov. Poleg teh oddelkov pa so v obeh društvih za pionirje in pionirke še posebni oddelki, kjer vadijo otroci prav gimnastiko. S tako vadbo sta obe društvi dosegli že zelo lepe uspehe, saj so gojenci teh oddelkov (predvsem dekleta iz Zelene jame) osvojili že mnogo republiških, pa tudi že naslove državnih prvakov.

Obe društvi imata tudi košarkarske sekcije, s tem da so v Zelenu jami mladinci, v Mostah pa pionirji, mladinke in člani. V Mostah deluje še oddelek splošne vadbe za člane, kjer se člani razvedrijo predvsem ob raznih športnih igrah — ta oddelek ima vad-

bo v ponedeljkih in petkih ob 21. uri.

Za otroke višjih razredov osn. šole skrbijo predvsem šolska športna društva. Ta so že pričela s svojim delom. Učitelji telesne vzgoje osnovnih šol naše občine so za to šolsko leto že sprejeli program medšolskih tekmovanj, s tem pa seveda tudi krožkov. Na šolah bodo krožki v naslednjih športnih panogah: košarki, roketu, atletiki, gimnastiki in namiznem tenisu, ponekod pa še v malem nogometu in streljanju. Vse to pa je seveda odvisno od pogojev, saj vemo, da imata možnost vadbe v svoji telovadnici le 2 šoli v občini. Tako so nekateri krožki vezani le na sezono.

Svoje šolsko športno društvo ima tudi gimnazija Moste. Najbolj aktivni krožki so odbojkarški, namiznoteniški in košarkarski.

Športna društva sprejemajo v svoje članstvo sicer predvsem talentiranejšie športnike take, ki vadijo predvsem za tekmovanja (ta društva so Slovan in Slavija). Vendar tudi tu ne odklonijo nobenega, nudijo pa možnost vadbe lahko le v okviru svojih, dokaj omejenih možnosti. Tu pa je problem predvsem v pomanjkanju strokovnih kadrov in še predvsem objektov za zimsko vadbo (to pa je nedvomno najpomembnejše). Tako npr. košarkarji nimajo na razpolago za vadbo niti ene telovadnice, čeprav košarko igrajo sedaj že skoraj izključno v dvoranah; enako rokometaši itn. Tako se delovanje vseh teh klubov v deževnih in zimskih dneh lahko zoži le na ure, ki jih lahko da na razpolago v svoji telovadnici Visoka šola za telesno kulturo na Kodeljevem.

V letošnjem novem šolskem letu se nam obeta izboljšanje možnosti rekreacije — po zaslugi prizadevnih športnih delavcev — na treh področjih:

— V Zalogu, pri Hladilnici, bo že letos zabetonirana spodnja plošča umetnega drsališča in bo tako letošnjo zimo mogoče že napraviti naravni led. To bo odlična pridobitev za ves vzhodni

del naše občine. Se bolje bo prihodnje leto, kajti gradbeni odbor pri hokejskem klubu Slavija zatrjuje, da bo prihodnje leto nared že tudi umetni led. To pa pomeni drsalno sezono že od oktobra naprej.

— Plavalni klub Slavija-Ilirija (pravzaprav je uradni naslov Ilirija) vabi na plavalne tečaje vso mladino med 7 in 11 letom. Za njih bodo prirejali plavalne tečaje v pokritem bazenu.

— Ob uspešni organizaciji funkcionarjev občinske zveze za telesno kulturo in velikemu razumevanju občinske skupščine in nekaterih delovnih organizacij bo jeseni zaživel v športnem parku Kodeljevo družabno rekreativni prostor, v sodelovanju z drugimi športnimi objekti v občini pa bo nudil svojim članom kegljanje, balinanje, tenis, kopanje v zimskem in letnem bazenu, disco club in še in še. Član tega kluba bo lahko vsak občan. (Več o temu klubu na drugem mestu.)

Ob koncu prve kopalne sezone kopališča Kodeljevo in načrti za naprej

Že pred otvoritvijo, še bolj pa po njej, se je o novem kopališču na Kodeljevem kar precej pisalo. Mnenja so bila različna, kot je to pač že vsakdanja praksa. Brez dvoma smo občani z izgradnjo novega kopališča precej pridobili, predvsem pa možnost rekreacije (beri: oddiha), ki postaja v sodobnih življenjskih in delovnih razmerah vse bolj vsakodnevna potreba delovnega človeka.

Po drugi strani pa so upravičeni tudi očitki »neregativ«, češ zakaj dimenzije kopališča niso v skladu s predpisi, voda v bazenih ni vedno čista itd. No, naš namen ni, da bi s polemiko nadaljevali, marveč želimo naše bralce predvsem seznaniti s pripravami in načrti gostinskega podjetja Figovec, ki ima kopališče v najemu, pa o dosedanjih problemih. Pogovarjali smo se z direktorjem podjetja, tovarišem Glavačem.

Letošnja sezona je bila v nekem smaslu poskusna in tega sta se tako investitor — sklad za družbeni standard — kot dosedanj upravitelj, GP Figovec, dobro zavedala. Kljub objektivnim težavam (personalne težave, nedograjen objekt) so z rezultati prve kopalne sezone zelo zadovoljni. Kopališče je v 32 kopalnih dneh obiskalo prek 65.000 kopalcev ali okrog 2.000 dnevno. Manj pa je uprava kopališča zadovoljna s kopalci oziroma njihovo malomarnostjo in neodgovornim odnosom tako do osebja kopališča kot do objekta samega.

Majstrstvo na gredi — Vida Perišič, ki je letos delila naslov najboljšega športnika v občini, bo v oktobru nastopila na svetovnem prvenstvu v gimnastiki v Ljubljani.

S pripravami na prihodnjo kopalno sezono so pričeli že sedaj. Skupen imenovalec vseh prizadevanj je tako rekoč samo eden: zagotoviti slehernemu obiskovalcu kopališča kar največ udobja po eni strani in možnosti rekreacije po drugi strani. Izkušnje kažejo, da si poprečen občan poleg plavanja želi tudi drugih oblik rekreiranja, solidnih gostinskih uslug in raznih drugih ugodnosti (senčniki, ležalni stoli itd.), ki v mnogočem vplivajo na njegovo počutje.

Najprej nameravajo dokončno urediti kopališče samo. Nove zelenice, telovadna tla, tuši pred bazeni, vse to naj bi nudilo kopalcem kar največ užitka. Za ljubitelje športne rekreacije bodo uredili igrišča za tenis, košarko, perjanice, v načrtu je tudi igrišče za minigolf. Predvidoma 1. januarja

1971 pa bo že otvoritev moderne 6-steznega avtomatskega kegljišča, na katerem bo moči prejeti razna večja tekmovanja, saj bo zgrajen po vseh predpisih in bo preskrbljeno tudi za gledalce.

Pohvale vredna je tudi skrb za najmlajše. V sodelovanju z osnovnimi šolami iz občine so pripravljene sodelovati pri odpravljanju »plavalne nepismenosti«, organizirati razne plavalne tečaje, tekmovanja in podobno. Iz vrst najmlajših bi kasneje ustanovili plavalni klub, ki bi gojil izključno množični šport, ne tekmovalnega. Prav v zvezi z načrti za najmlajše je živa tudi želja, da bi bila voda v bazenih ogrevana. Žal zaradi prevelikih stroškov v prihodnjem letu — priključek na vod toplotne bi veljal prek 60 milijonov SD — ideja verjetno ne bo realizirana, zanesljivo pa v letu 1972.

Kratke iz športa

S treningom je pričela sedaj še mladinska ekipa hokejistov vevške Slavije. Ta ekipa je ustanovljena letos nanovo, kajti zadnji 2 leti v klubu ni bilo mladincev. Saj je pot vevških hokejistov menda vsem znana: pred sedmimi oz. osmimi leti so začeli z novo generacijo pionirjev. Ti so skoraj postali državni mladinski prvaki in se sukali v vrhu mladinske konkurence več kot 3 leta. Nato so prešli v člansko konkurenco, kjer so se predlani uvrstili v zvezno ligo. Ker nimajo svojega drsališča, ampak gostujejo v Tivoliju, niso mogli poleg prve ekipe vzgajati še naraščaja. Letos pa se jim obetajo svetlejšje perspektive in zato začenjajo zopet z mladino.

x x x x

TVD Partizan Moste je dobil novega načelnika, in sicer Branka Peternelja, ki je doslej vodil moške oddelke v TVD Partizan Zelena jama. S tem je v Zelenu jami nastala vrzel, ki pa jo zapolnjujejo z lastnim kadrom. Tako se letos vpisuje na visoko šolo za telesno vzgojo najboljša športnica naše občine Vida Perišič, enake načrte pa imajo tudi druge telovadke. Upamo, da nam vsaj v društvih TVD Partizan kadrov ne bo zmanjkalo.

x x x x

S 1. septembrom je začel služiti svoj redni vojaški rok Aco Močnik, učitelj telesne vzgoje na osnovni šoli Kette-Murn, trener mladincev in igralcev roketnega kluba Slovan. V njegovi odsotno-

sti bo ekipo mladincev treniral Darko Ceak.

x x x x

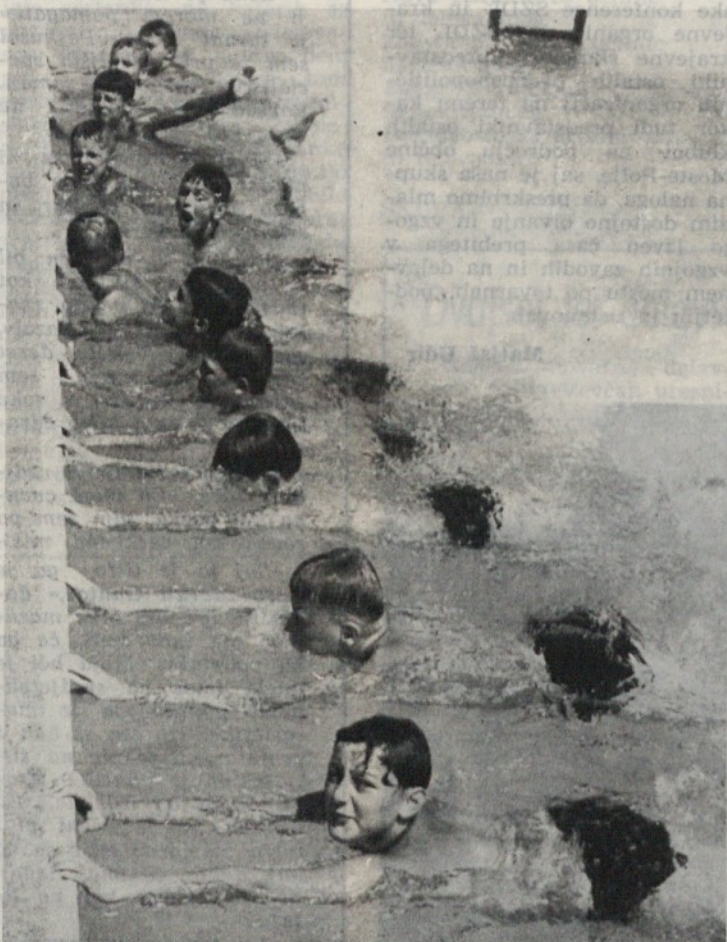
Svoj vojaški rok je odslužil Jože Drobnič, učitelj na osnovni šoli Vide Pregarc in se vrnil na svoje delovno mesto.

x x x x

Na pobudo znanega športnega delavca Marjana Pičulina so ustanovili med bloki na Selu balinarski klub Moste. Ob pomoči krajevne skupnosti Moste so uredili lepo balinišče, ki je vzorno vzdrževano, pa tudi dobro obiskovano.

x x x x

Nekako pred šestimi ali sedmimi leti je plavalni klub Slavija na Vevčah dobil novega trenerja, Janeza Gašperina. Njegov načrt je bil izbrati čim mlajše talente v vseh osnovnih šolah naše občine. Ta pregled je opravil res temeljito in tiste čase je kar mnogo naših 7 do 10-letnikov hodilo na plavalne treninge na visoko šolo. Ščasnoma pa so ostali le najtrdovratnejši in ti so z leti uspeli tako daleč, da je postal plavalni klub Ilirija (s katerim se je Slavija lani združila) letos najmočnejši plavalni klub v Sloveniji. A prav letos so tudi opazili, da jih je ta skrb za kvalitetne plavalce tako zanesla, da so v kvaliteti sicer prvi v Sloveniji, v naraščanju pa med zadnjimi. Zato so se odločili, da začno letos zopet z novo generacijo, na podoben način kot pred leti. Želimo jim mnogo uspeha!

Doslej smo imeli plavalno šolo samo na Vevčah, odkoder je tudi tale posnetek; prihodnje leto pa se nam obetajo plavalne šole tudi na Kodeljevem.